

Kommunstyrelsen

2024-01-23

Dnr KS 2023-786

Förvaltningsrätten i Linköping

Skickas endast digitalt
Forvaltningsrattenilinkoping@dom.se

Yttrande gällande föreläggande i mål 9327-23

Överklagat beslut

Kommunfullmäktige i Linköpings kommun (kommunen) beslut den 5 december 2023 om egenavgift för färdtjänst. Dnr KS 2023-786.

Bakgrund

Kommunen beslutade den 5 december 2023 att fastställa nya egenavgifter för inomkommunal färdtjänst från och med den 1 januari 2024 eller senare när beslutet vinner laga kraft på följande sätt.

1. 43 kr för resor under 25 km
2. 69 kr för resor över 25 km.

Beslutet om nya avgifter gäller under förutsättning att Regionfullmäktige i Östergötland beslutat om höjd egenavgift för sjukresor.

Av underlag till beslutet framgår bl.a. följande. Region Östergötland har på grund av det ansträngda ekonomiska läget utrett möjligheten att höja taxan för sjukresor. Kommunerna inom länet har sedan tidigare subventionerat sjukresor för färdtjänstberättigade med mellanskillnaden av kontanttaxan och den faktiska egenavgiften för sjukresor. Regionens föreslagna höjning av egenavgiften för sjukresor innebär en kostnadsökning för kommunen på ca 1,7 miljoner kr. För att få kostnadstäckning för regionens höjning behöver taxan för färdtjänst höjas med 17 kr för enkelresor. Beslutet innehåller inte någon förändring för de personer som reser med månads- eller årskort.

Kommunfullmäktige beslutade den 21 november 2023, att föreliggande ärende skulle återremitteras till kommunstyrelsen för att utreda möjligheterna att justera taxan med ett lägre belopp än det föreslagna. En granskning av ärendets beredning och förutsättningarna för en förändring av taxan enligt yrkandet har gjorts. Vid granskningen bedömdes ärendet ha beretts i god ordning och att det inte fanns ekonomiskt utrymme i samhällsbyggnadsnämndens budget att justera förslaget till höjd egenavgift.

Kommunens yrkande och grunder i korthet

Kommunen yrkar att överklagandet ska avslås. Klagandena har inte anfört något som medför att det överklagade beslutet skulle strida mot lag eller någon av de andra grunderna som anges i 13 kap. 8 § kommunallagen (2017:725).

Nedan framgår en utveckling av grunderna för kommunens inställning.

Utveckling av talan

Samråd

Av kommunallagen 8 kap. 3 § framgår att kommunen ska verka för att samråd sker med den som brukar kommunens tjänster. Det är kommunen själv som avgör utformningen av samrådet (prop. 2016/17:171 s. 391). I kommunallagen ställs inte något direkt krav på att samråd ska ske eller att det ska ske inför varje enskilt beslut. Det faktum att samråd enligt kommunallagen inte skett innebär inte att ett beslut blir ogiltigt (se prop. 1986/87:91 s. 60).

Kommunen konstaterar att Funktionsrätt Linköping, genom sina företrädare, lämnat in synpunkter via mejl innan kommunfullmäktige fattat det överklagade beslutet. Funktionsrätt Linköping har också ställt frågor kopplade till den planerade avgiftshöjningen, som besvarats under allmänhetens frågestund vid kommunfullmäktiges sammanträde den 21 november 2023. Vidare bör även noteras att möte hållits mellan föreningen och förvaltningen den 13 november 2023 rörande färdtjänstfrågor i allmänhet. Vid mötet gavs tillfälle att diskutera taxeärendet, men föreningen valde att avstå ifrån detta.

Mot denna bakgrund strider inte kommunens beslut mot bestämmelserna om samråd i kommunallagen.

Barnkonventionen

Barnkonventionen utgör svensk lag, lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter. I artikel 3.1. anges att en prövning av barnets bästa ska göras i alla frågor som rör barn. Hur barnets bästa ska beaktas framgår inte av kommunallagen. Barnkonventionen ställer inte heller några krav på en formell process för att fastställa barnets bästa (jfr Kammarrätten i Stockholms domar den 7 april 2022 i mål nr 5211-21 och 5626-21).

De flesta av kommunens beslut och åtgärder som vidtas har någon slags påverkan för barn. Detta kan enligt kommunens bedömning inte medföra att samtliga beslut och åtgärder som vidtas av kommunen ska föregås av en fullständig skriftlig konsekvensbeskrivning eller en formell process för att bedöma och fastställa barnets bästa.

Beslutet avser en höjd taxa för färdtjänst inom kommunen. Beslutet berör samtliga kommunmedlemmar som nyttjar enkelresor vid färdtjänst. De barn som påverkas av det nu överklagade beslutet utgör en mycket liten andel av de personer som träffas av beslutet. De barn som har månadskort påverkas inte heller av det överklagade beslutet. Vidare är beslutet en direkt följd av regionens beslut om höjd avgift för sjukresor och medför en kostnadsökning med 17 kr för de personer som reser med enkelresor vid färdtjänst.

Kommunen har löpande beaktat de synpunkter som kommit in från Funktionsrådet Linköping under beslutsprocessen. Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 21 november 2023 lyftes bl.a. frågan om en konsekvensanalys under allmänhetens frågestund. Det är kommunens bedömning att beslutet inte är av sådan karaktär eller får sådana verkningar för barn att det har krävts en omfattande utredning för att uppfylla barnkonventionens krav på att beakta barnets bästa. Att frågan lyfts vid kommunfullmäktiges sammanträde den 21 november 2023 är tillräckligt för att visa att överväganden kring barnets bästa gjorts inför beslutet i kommunfullmäktige. Avsaknad av en nedtecknad konsekvensanalys i beslutsunderlaget kan inte anses medföra att beslutet ska anses strida mot barnkonventionen.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis anser kommunen att det överklagade beslutet inte strider mot lag. Klagandena har inte heller åberopat någon annan omständighet som medför att beslutet ska upphävas.

För Linköpings kommun

Kristina Edlund
Kommunstyrelsens ordförande

Kopia till: Samhällsbyggnadsnämnden

Bilaga: Kommunfullmäktige 2023-11-21, § 376, Allmänhetens frågestund